ABONNEMENTS

Annonces Légales

Annonces Commerciales

On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 246
Ngày thứ tư
4 Février 1925

Tổng-lý kiêm Chủ-bút
NGUYỄN-KIM-ĐỈNH

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE Nº 8372

BÁO QUÁN
21, đường Mac-Mahon, 21
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone) Số 221

GIÁ BÁN

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐỈNH

HÁT-BỘI VÀ CẢI-LƯƠNG

Có nhiều người thấy nghe chật-hẹp cũng đem con mắt nghiêm-khắc đối với việc đời thì thường cho rằng: cuộc hát-xướng là một cuộc chơi-bời giải-trí; nghề hát-xướng là một nghề đê-tiện; những quan-khách đi-lại trong chỗ hí-trường ca-quán đều là những hạng thất-giáo công-tử cùng vô-hạnh tiểu-thơ, không đáng cho những người trí-thức trong xã-hội để mắt tới. — Ấn-định như thế; công-nhận như thế; nên nói đến việc hát-xướng thì cũng không ai để ý tới làm gì, chớ có biết đâu là sự hát-xướng nầy có quan-hệ đến tinh-thần quốc-túy lắm; có ảnh-hưởng đến phong-hóa dân-gian lắm!

Người ta sanh trong cõi đời, là cõi đời lao-động, là cõi đời sầu-não quanh năm chí tối, chỉ những chạy sấp chạy ngửa: lo ngược lo xuôi: lao-động về vật-chất thì đã có những đồ tẩm-bổ; sầu-não bằng tinh-thần thì bổ-dưỡng bằng gì? Sách coi lắm cũng chán: đi chơi lắm cũng hết muốn đi; nằm một mình thì buồn: nói truyện hão cũng vô-ích; vậy nên hí-trường ca-quán chính là nơi giải-trí của người ta, trong cái thời-gian ngắn-ngủi mà có thể tạm yên-nghỉ cái thân-xác của mình; tạm quên nguôi cái việc đau-đớn của mình; tiếng gọi mua vui, song trong cái mua vui có quan-hệ cho phần hồn của người nhiều lắm.

Có những thế mà thôi đâu, diễn-kịch lại có thể dẫn-dụ lòng người, khác nào nơi trường học; cái mãnh-lực di-phong dịch-tục rất là mau-chóng, có người năng đi coi diễn-kịch mà cảm-động nên những điều hay; có người hiểu lầm mà bắt-chước nên những sự dở; vậy cho nên người soạn kịch cùng những bản kịch diễn ra đối với xã-hội có một cái trách-nhiệm nặng-nề lớn-lao lắm vậy.

Nghe thuở xưa có người đi coi diễn tấn kịch Tống Nhạc-Phi, tên kép đóng vai Tần-Cối cực-kỳ là hay, những cách cử-chỉ ngôn-ngữ cùng những khóe cười mắt đầu mày, rõ-ràng là một thằng nịnh; y-nhiên là một thằng nịnh; anh ta coi thấy, bỗng nhiên hầm-hầm nổi giận, loạn cả thần-trí lên, công-nhận là Tần-Cối thiệt, liền sấn vào tóm lấy tên kép kia đập đầu vào cột cho chết, người đi coi ai nấy kinh-ngạc, đổ xô vào bắt lấy tội-nhơn thì anh ta hãy còn điên-mê chưa tỉnh, miệng cứ la gầm: Tần-Cối phản-tặc! Tần-Cối phản-tặc! Ta quyết giết sống mầy mới nghe! Câu truyện ấy không biết thiệt có không, nhưng mỗi khi phường hát diễn tích gì thiệt hay, thì trừ những người gỗ-đá không cảm-giác, còn ai cũng bồi-hồi trong tấc dạ; chuyển-động cả tâm-can; khi thấy diễn những vai đại-anh-hùng đại-hào-kiệt thì trong lòng hăm-hở muốn làm đại-anh-hùng đại-hào-kiệt ngay; khi thấy diễn những vai gian-ác nịnh-thần, thì trong lòng bức-tức muốn xé gan uống máu nó cho hả; khi thấy diễn những người hiền-lành bị tai-nạn thì động lòng thương; khi thấy diễn những quân gian-ác đến ngày quả-báo thì đem lòng sướng; tấn kịch có hay, dở, khôn, dại khác nhau: thì người coi cũng có vui, mừng, thương, ghét khác nhau, mỗi khi giải-trí trong một hai giờ, mà sự cảm-động vẫn còn in trong trí-não, hay thì bắt-chước; dở để làm gương; diễn-kịch biết đâu không phải là một môn luân-lý giáo-khoa vậy.

Cổ-nhơn đặt ra hát bội, có một cái ý-nghĩa sâu-sa như thế, người đời sau do cái tánh ham mới chuộng lạ, phàm việc gì đều muốn cải-lương, nên cái phong-trào cải-lương bành-trướng đến cả nghề diễn-kịch, những người bàn về điệu hát cải-lương thì thường cho rằng: hát bội không được tự-nhiên, nào là la hét om sòm, diễn nên một trường náo-nhiệt; nào là điệu-bộ hình-dung không chính, mặt mày tô-điểm một cách quá kỳ, lại thêm những trò dối-trá như lấy roi quất vào cẳng, giả làm con ngựa; hai lá cờ cặp hai bên, giả làm cỗ xe; cùng là đọn-thờ mà là cờ phất một cái, cảnh rừng mà là cầm mấy nhánh cây, các người cho thế là quê-mùa; các người cho thế là không hợp-cách, nên bây giờ các người cải-lương đi, cử-chỉ thì nhu-hòa, nói năng thì nhỏ-nhẹ, lại đặt thêm ra mấy điệu hát lựa theo bản đờn.— Thế-tình ai cũng ưa mới mà chán cũ; chuộng lạ mà rẻ quen; nên phong-trào «hát cải-lương» đã tràn đi khắp mọi nơi, các cửa tiệm sách đã thấy bày bán những quyển «tuồng cải-lương» của các thầy tuồng-cải-lương soạn; tự nơi thành-thị tới thôn-quê, chỗ nào cũng nghe thấy tiếng hát cải-lương; người nào cũng thấy nói truyện hát cải-lương; cực-đi-chí trai-gái tụ-hội nhau nơi phòng ngủ, lấy hát cải-lương làm một trò vui; những tay văn-sĩ dở mùa đề danh-thiếp cũng viết bài đăng báo cũng ký tên là chủ-bút mò-mò-bang; cái dân-tộc con rồng cháu tiên nầy hình như một dân-tộc «hát cải-lương» cái nước Việt-Nam lập quốc hơn bốn ngàn năm nầy hình như một nước «hát cải lương»; hát cải-lương không phải không có đôi chút ý-vị, song so ra với hát bội là lối hát cổ của nước ta thì còn kém xa lắm, hát bội dầu bề ngoài không được tự-nhiên, song tinh-thần thiệt là sâu-sắc, không nói gì đến những điệu-bộ giỏi, câu hát hay, làm cho người đi coi như «bâng-khuâng thấy cảnh thấy người» ở ngay trước mặt, mà đến ngay như những điều người ta thường mục là vô-lý, giả như cầm roi quất vào cẳng, chẳng dầu không phải là ngựa, song ai coi cũng như nghiệm-thấy một viên đại-tướng dục mã lên đường mà ruổi-dong nơi ngoài nghìn dặm; cái mặt pha đen pha đỏ kia, trông dầu có dữ-tợn kỳ-quái thiệt, song không có thể thì làm sao cho người ta như tưởng thấy một vị mãnh-tướng lẫm-lẫm đường-đường, giả như Trương-Phi tánh nóng như lửa; Mã-Siêu dữ như sư-tử; nếu người đóng vai tuồng lại cứ giữ cái thái-độ tự-nhiên mà không gầm không hét, thì sao có tỏ ra được những hơi mãnh-liệt những khí oai-phuông. Hướng chi cải-lương mà chưa chắc đã có ý-vị gì là cải-lương, quần áo thì dở kim dở cổ; âm-điệu thì nửa hát nửa nói; nhứt là gặp chỗ giận không biết giận; gặp chỗ thương không biết thương; coi hát mà đến không cảm-động thì còn ảnh-hưởng gì. Và lại cái dọng cải-lương là cái dọng nghêu-ngao nhàn-tản, không có gì là khí-vị hùng-hồn, nước ta nguyên là một nước văn-nhược, lại ở vào thời-buổi cạnh-tranh kịch liệt nầy, mà cứ luyện theo cái dọng «êm như du nhẹ như bấc» thế, tưởng cũng nguy lắm!

Nói rút lại hát bội dầu là lối hát cổ, song nghiệm thấy một cái khí-vị mặn mà; một cái linh hồn hoạt-động; dầu cũng còn nhiều điều phiền phức, song ta chỉ nên chấn-chỉnh lại cho toàn-thiện toàn mĩ thì hơn, chớ «cải lương» cả thì chưa chắc đã «lương» được!

Hiện nay ở ngoài Bắc đương có cái phong chào cải lương hí kịch, như diễn tuồng cổ lại điểm thêm phông ảnh vào, còn xưa diễn sự tích Tàu thì nay lấy sự tích annam thay vào, tưởng cũng hoàn hảo và hợp với thời thế lắm «cải lương» như thế mới là «cải lương»!

NAM-KIỀU

VĂN NỮ GIỚI

Chị em chớ lấy làm gương

Em còn nhớ số báo trước, em đăng bài luận về chữ Nam-nữ bình quyền, lời hơn lẽ thiệt, em đã phô bày tỏ rõ cho chị em nghe rồi, tưởng em không cần phải thuật lại nữa.

Cái bài đó, là em viết tình-cờ, ngòi bút em chưa ráo mực, thì bỗng chút tiếp được một tờ báo quốc-âm kia có một bài đề xướng lên cái chủ-nghĩa Nam-nữ bình-quyền, em tới đi coi lại, làm cho em bắt xửng-vửng đầu, choáng váng mắt, loạn mạng tinh thần, không hiểu rằng người dụng tâm thế nào, mà kiều hành đặt ngòi bút viết ngay vào trên tờ báo?

Người lập luận một cách rất hùng dõng, đề xướng một cách rất kịch liệt ý như tuồng xui dục bọn chị em ta mau mau tỉnh ngộ dậy, đánh đổ cái quyền áp chế nam tử của nước ta, bắt chước theo như đờn bà Âu châu ngày nay.

Tờ báo quốc âm ấy là tờ báo nào? Tờ báo Tân-Dân, người viết bài ấy là người nào? Trung-Tâm. Số báo ấy là số nào? 48. Em xin trích ra một đoạn, nhắc lại cho chị em nghe thử.

«Trong nhiều gia tộc ngày nay, người làm cha mẹ vẫn còn xem con gái là vô ích, vẫn là còn cầm như là là mọi, như đầy tớ không công. Kịp khi lấy chồng thì chồng coi như con vật dễ sai, cái máy dễ chơi, đồ sanh con, chỉ thế mà thôi.

Trong cuộc giao thiệp hằng ngày, người con gái Annam thật là không còn gì lộ được cái nhơn cách ra. Bọn mình đi lại chuyện trò giao thiệp ở nhà ngoài, mà chị em vợ con lúc thúc ở nhà sau, quả thật là có một cái bức cách che nam nữ phân biệt. Từ nữ tới nam, vẫn có một cái nấc nữ không thể trèo lên được. Sao vậy? Thế có phải không, có nên không, có lợi không? Ta đã hiểu rồi, loài người phải nhiều đời tấn-hóa mới qua được một lớp vật-chất chủ nghĩa hẹp hòi. Nam nhi chúng ta là bọn tham lam thái quá, chỉ nghĩ cho mình vụ lợi cho mình, đánh đổ cho nữ lưu vẫn là dòng loại chịu một nỗi nhục nhã kém hèn.

Chúng ta tạ khẩu rằng: Ấy vì cái lẽ luân lý, cái trật-tự tự nhiên trong trời đất mà định ra thế đó thôi.

Tạ khẩu rất rõ lý.»

Chị em ôi! Tờ báo là một cái cơ quan của xã-hội, người cầm bút là một người làm tiêu-biểu cho chúng-nhơn. Được lời ông Trung-Tâm xướng lên cái chủ-nghĩa như vậy, nghe có khoái không? Nghe có hớn hở vui lòng không? Tưởng sau nầy chị em ta đánh đổ được cái gia tộc chủ-nghĩa, không cần phải luận lý trật tự nữa, theo như lời ông nói đó, thế thời nền văn-hóa nước Việt nam được hạnh phước rồi đấy!!!

Đó là ông muốn đem cái phong hóa Âu tây sang mà in gấp vào trong não người đờn-bà Annam đó. Chị em nghĩ lại coi; từ ngày Annam ta hấp thọ cái văn-hóa Âu-tây đến nay hơn sáu mươi năm, mà, nào thấy bọn mày râu nam tử kia, đã toàn lãnh được cái phần văn-minh giá trị như người chưa? Huống chi là những đám quần-xoa như chúng ta đây, học thức gì, tài năng gì, mà đã vội vàng làm sự tai chưa từng nghe, mắt chưa từng thấy.

Nam-nữ bình quyền, *lời nói vẫn có bằng cớ, song em tưởng rằng: Một nước văn minh đối với một nước bán khai thời cái học-thuật trình-độ khác nhau còn xa lắm, không thể đem mà dung hiệp ngay được. Nói tóm lại, đờn-bà ở nước ta ngày nay mà nói về phương diện ấy thì chắc rằng đã ra khỏi cái quyền áp chế chưa, mà lại thiệt hại một điều là vì không có học thức tư tưởng gì lại nhận lầm cái nghĩa bình-đẳng tự-do mà làm rối cho cái trật tự gia đình càng thêm khó mà để chế nữa.*

Viên-tiêu-thơ

PHÊ BÌNH BÁO GIỚI

— Lục-tỉnh tân văn số 1936 ra ngày 27 Janvier 1925, bài «cái nghề làm quan ở nước mình» dưới thấy ký tên là H T B. không biết bài nầy trích ở trong Trung-Bắc tân-văn, hay là M. Hoàng-tăng-Bí mới làm trợ-bút cho Lục-tỉnh tân-văn? Ôi! Cái nghề viết báo ở xứ ta bây giờ, lại mới nảy ra cái hạng người ăn cắp bài, ăn cắp văn để *mập-mờ đánh lận con đen* như thế ru?

— Tân-dân-Báo số 58 ra ngày 28 Janvier 1925, bài «bắt chước» mở đầu nói rằng: «trời đất sanh ra loài người cùng ở chung một trái đất; Xã-hội nào khôn thì mau phát minh sớm, thì người làm dân trong xã-hội đó được nhờ, còn nước nào u-ám là tại tánh tình biến-nhác của dân thì làm thế nào cũng không chạy khỏi mạnh được yếu thua».

Tác-giả hành-văn đã không tề-chỉnh lại không lẽ lối, làm cho người đọc đến phải rối trí, không hiểu ra sao! Cái câu: «*trời đất sanh ra loài người*»; cùng «*loài người sanh ra trong trời đất*» nó đã cũ mèm ra rồi, không cần phải nhắc đến nữa, đã vậy, trên vừa nói «*trời đất sanh ra*» dưới lại nói «*cùng ở chung một trái đất*», có phải loài người sanh ra là do trời-đất; còn ở chung thì một trái đất mà ở riêng trời phải không? Đến như câu: «*Xã-hội nào khôn thì mau phát minh sớm*», rồi kế lại nói: «*thì người làm dân trong xã-hội đó nhờ*», cứ như hai câu thừa tiếp nầy, thì «*xã-hội*» khác «*dân trong xã-hội*» khác phải không? Và lại tác-giả hành-văn chia ra làm hai vế, một vế thì «*xã hội nào khôn*»: một vế thì «*còn nước nào u-ám*»; một bên *xã-hội*; một bên «*nước*»; một bên «*khôn*»; một bên «*u ám*» phỏng có đối-chiếu chăng? Cái lối văn «*mạng nhện*» thiệt không biết đâu mà dò!

Trong bài ấy lại có câu: «dân tộc đó chỉ ôm lấy một cái thái độ hèn yếu mãi vì không thể nào mà phát-minh được điều gì hay chỉ có bắt chước mà thôi».

Tác-giả nghị-luận viễn-vọng mà lại vô lý! Các nước trên Hoàn-cầu nầy, nước nào giàu mạnh; nước nào văn-minh; đều là do người trong nước có cái tánh «*biết bắt chước*» cả, «*biết bắt chước*» thì công hiệu cũng như «*phát minh*», chỉ sợ mình không biết «*bắt chước*» đó thôi!

— Trong bài ấy lại có câu: «còn dân nào mà siêu (!) lo, làm lụng biết cạnh tranh thì dân đó mau phú cường mau tấn hóa, ấy là lẽ tự-nhiên của đời nó xô đẩy mà nào dân có biết».

Dân được mau phú cường, mau tấn hóa, mà cho là «*ấy là lẽ tự nhiên của đời nó xô đẩy mà nào dân có biết*». Tác giả là ông Tân kỳ nầy, nghị luận cũng *tân kỳ* thay!

— Trong bài ấy lại có câu: «một là ta có cái tánh kiên-nhẫn hai là ta chẳng nên ngã lòng....». «Không ngã lòng» tức là «*kiên-nhẫn*» rồi, can chi tác-giả phải phân-biệt là «*một*» với «*hai*».

An-hà báo số 394 ra ngày 15 Janvier 1925, bài Xã-thuyết «ngày tết hầu đến có nên sửa-soạn ăn tết cùng chăng?». Và số 395 ra ngày 22 Janvier 1925, bài xã-thuyết «cái quang-cảnh ngày tết đáng lo mà không đáng vui cho hạng thức-giả trong nước» và bài «đờn bà Annam ta cần phải có nghề nghiệp», nghị luận xác-đáng; tư-tưởng dồi-dào; đều là những bài có giá-trị cả.

NAM-KIỀU

Tự - do diễn - đàn

Bổn báo tiếp được bài nầy của M. Kim dit Trắng ở Bạc-liêu gởi tới, bổn báo nếu không đăng thì phụ lòng ông, mà đăng thì sợ cái danh hiệu Kim dit Vàng phơi bày trên tờ báo sẽ làm nhơ-nhớp cho tờ báo, có chăng đổ nhường cho các báo khác. Và có lời bố-cáo để các ngài biết rằng: cái tên Kim dit Vàng là tên «vô-danh tiểu-tốt»; cái văn-từ của tên Kim dit Vàng là lối văn-từ «xà-rất». Vậy xin các ngài cũng đừng giới-ý đến làm gì, kẻo cái danh-hiệu nhơ-nhớp ấy sẽ làm bợn mắt khán-quan luôn.

B. B.

Tiếp được tờ Đ. P. T. B. số 241 ngày 19 Janvier 1925, xem đến mục «Phê-bình báo-giới» thấy bức thơ của ông Kim dit Vàng châm-chích ông Nam-Kiều nhiều đều buồn cười quá.

Và lại, ông Kim dit Vàng là con nhà Việt-Nam; mà dầu cho Bắc, Trung, Nam, dân ba kỳ liên lạc nhau mà vào Nam kỳ thì cũng còn thuộc về trong nước Nam-Việt ta là nơi Tổ-tiên khi xưa tự Bắc đến đây. Chớ chi ông Kim dit Vàng là con của khách «Hoa-Kiều» mà ở bên nước Tàu, thì dầu cho nhục thì thế nào đi nữa, cũng chẳng nên nói làm chi cho mất ngày giờ của nhơn quần. Vì là tại ông Nam-Kiều qua bên mà *ăn đỗ ở nhờ tức là hạng cá gỗ lỵ hương rồi* thì phải cam chịu không thể trả lời được đó! Còn chi nữa mà nói! Chỉ như ông Nam-Kiều đây cũng là một giống một dòng, đồng máu Lạc hồng như ông *Kim* dit Vàng vậy; mà sao ông Kim dit Vàng nỡ trở lòng đổi dạ nói câu «vong bổn» như thế. Vậy thì ông Kim dit Vàng có khác nào con dân «Hoa-Kiều» ở bển mà xuất ngôn vô độ chăng nhỉ! Như vậy có đáng buồn phiền lắm ru!

Nghĩ lại, cái danh Kim dit Vàng cũng lắm thấy trên báo-giới, thường châm chích nhơn-quần xã-hội, mà nay ông Vàng vì tiếng «Âu bốc», mà phải trận cuồng-bút như thế đó chớ gì!...

Xét bấy nhiêu đó, khán quan cũng đủ biết tâm-lý của ông Kim dit Vàng rồi, Còn chi nữa mà trông; Còn gì nữa mà tiếc!

Còn về việc «Phê bình-báo-giới.

Đủ mặt tinh mấy vị chủ bút đối đáp với nhau mà thôi. Mà cũng không lẽ. Đều ấy cũng bổ ích vậy, có khác nào sửa bài «Văn-pháp ngữ» cho trúng câu, luật mẹo theo grammaire vậy chớ có gì Ông dư ngày giờ riêng mà *kiếm chác* còn có ích hơn, khêu khích chích-châm lòng người chỉ cho náo động nhơn quần xã hội mà ông phải mang tiếng «Phản phúc» với nhà Nam ta đối với buổi cạnh tranh danh dự giành giựt lợi quyền nầy đây.

Vì ở đời dầu cho hạng người nào cũng vậy cũng có kẻ lầm người lỗi, có trúng, có trật, có lộn, có sửa, có thẹn rồi mới biết sửa mình ăn năn. Có chi đâu mà ông cho ông Nam-Kiều là ganh? Đó cũng là một đều chẳng phải nữa!

Ông Kim dit Vàng ôi! ông có muốn châm-chích, thì châm-chích mấy anh khách kiều-cư như chà-và khách-trú đó!

Lại dưới câu rốt của bức thơ ông Kim dit Vàng có tóm rút mấy lời nầy: «Cái tài của ông chưa làm chi hữu ích cho thân tộc nhà ông bà tằng tôi phải hỏi đến.....» Nữa đó! Thấy chưa chư khán quan. Ông Kim dit

Hãy hút thuốc chưa vấn
và vấn rồi hiệu

CA-LOP

vì mùi đã ngon
mà lại không sanh bịnh

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Đồ âm công kiểu văn minh họ đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-tri-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn để cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 35 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chở bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sấp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

Vàng làm như thể gà nhà bươi rát, như khỉ dòm nhà, như ong tay áo . . . .

Người ngoài trông vào có mấy lời của ông có đáng làm trò cười chớ bai rằng ông còn nói vậy hướng chi ai !

Ông Kim dit Vàng ôi ! Tôi xin dặn ông một lần nữa rằng : « khêu-khích người người cũng chẳng cho vào đâu, ông nên để thì-giờ, mà « *kiếm chát* » còn hay hơn ! »

Tôi chẳng vì ông Nam-Kiều về tiếng « Ăn bốc » mà phụ tài ông Kim ủa dit Vàng !

Kim dit Trắng
Bacliêu

THỂ-THAO

Hết muốn coi đá banh

Hôm chiều chúa-nhựt 1er Février có lễ công chúng vì nghe hội *L'Etoile de Giadinh* không thêm dự tranh chức vô-địch và đã tách ra khỏi Nam-kỳ Thể-thao Tổng-cuộc, nên hoặc buồn bực hoặc tức giận, phần nhiều tế đương đi xem đua ngựa, hoặc đi dạo vườn thú, không chịu đi xem đá banh nữa.

Trên sân Laraynière hội Douanes với hội Tabert nghe nói Giadinh đã bỏ thì nỗ lực tranh đấu mà giựt chức vô-địch, bên nào cũng muốn giành cho được, bởi vì mấy khi mà có dịp giành chức vô-địch dễ như năm nay ; có lẽ tại hai bên đều muốn qua, nên đá hòa với nhau, không bên nào ăn bên nào được. Tuy hai hội nỗ lực tranh đấu, song tiếc vì công chúng có ít trăm người đi coi mà thôi. Còn ở tại vườn Maurice Long hội Cercle đương với hội Police, thả cửa cho vô tuồng thả không thâu tiền, mà số người đi coi đếm không đầy một trăm.

Lấy đó mà suy thì đủ thấy hội Giadinh tách ra công chúng phiền trách là dường nào, cuộc thể thao trở ngại là dường nào ! Mấy người các cớ đi xem đá banh hôm chiều chúa-nhựt về dọc đường thấy đều nói với nhau rằng : « Mấy tháng nay có Giadinh đá, thiên hạ đi coi đến năm ba ngàn người. Bây giờ đi coi đá banh đứng rải rát một góc một người ngó coi xén lên quá ».

Thiên hạ phiền mà không đề hội Giadinh tuy bỏ không thêm tranh chức vô địch nữa, song hôm chiều chúa-nhựt cũng không nghỉ, mấy chiến tướng đều kéo nhau xuống sân sau thành sơn-đá dượt chơi, chớ không chịu ở không, bởi vì hội Giadinh chủ ý tập thể-thao mà thôi, dầu tranh chức vô-địch là tranh mà chơi đó thôi, hễ người ta trở mòi lập mưu phá hại, hoặc kiếm cớ làm bỉ thì bỏ không thèm tranh nữa, dễ nhường chức vô-địch cho người đá giỏi mà mưu cao kế giỏi họ lãnh, chớ nào phải hội Giadinh tức giận đến nỗi bỏ nghề hay của mình đâu. Tôi có trộm nghe chiến-tướng Giadinh cứ dượt chơi hoài, đợi mãn cuộc tranh vô-địch rồi coi hội nào lãnh được chức ấy thì Giadinh sẽ mời đấu sức thử coi có ăn Giadinh nổi hay không. Tôi dám đoán trước rằng ngày nào hội lãnh chức vô-địch mà thử tài với hội Giadinh thì thiên hạ đi xem không chỗ mà đứng cho đủ.

VIÊN-HOÀNH

Đôi lời phân tỏ

Bổn-báo mới nhận được một bài gởi tới đầu đề là : « Ít lời ngỏ cùng ông Kim dit Vàng ông Nam-Kiều » Bài nầy nếu không phải Kim dit Vàng mượn người viết ra, thì tất lại ông bạn thân nào của Kim dit Vàng đây, vì ngửi những « hơi văn » giống như « hơi văn Kim dit Vàng » lắm ! như trong bài ấy có câu : « và ông Kim dit Vàng là tay viết báo từ bấy lâu, thì độc giả hằng thấy tên ông trên tờ báo, độc giả cũng mừng cho ông nên trang giúp ích cho đời ». Chao ôi ! Văn-từ của Kim dit Vàng bấy lâu nay phơi-bày lên trên các tờ báo tri-âm của va thế nào ? chư khán-quan ngửi đến chưa được điếc mũi hay sao ? Mà còn có kẻ giới-thiệu cho là : « nên trang giúp ích cho đời » Rõ thiệt là chuột xạ khen đồng loại là thơm ! Quả thiệt có thế !

B. B.

Văn uyển

HỌA LẠI BÀI THƠ CỦA BÀ ĐỒ THỊ TRONG SỐ 244

Dám rằng sau hẳn có như lời,
Muôn sự xin đem dạt đến trời.
Quả kiếp đã đành nguyền có một;
Nhơn duyên đâu nở rẻ làm đôi.
Dẫu còn nợ trước bao nhiêu nữa,
Mong trả ngày nay ắt gặp hồi.
Trời cũng chiều lòng người dưới thế;
Chuyện vầu cơ tạo nghiệm mà coi

Ông Táo giả

THAN-THUẬT

Tính đốt hai mươi bốn tuổi đầu,
Thẹn mình nam tử cũng mày râu.
Linh-đinh giống cánh bèo trôi nổi,
Rồng lên theo con nước cạn sâu.
Ngọn lửa ba sanh đèn … tắt
Hiểm riêng chan khúc dạ nung sầu
Vì chăng trẻ tạo theo trêu mãi,
Thề quyết gìn gan vạch bồ dân.

Long xuyên : Nguyễn-hòa-Liêu

Ai-tín

Bổn-báo mới hay tin ông Dương-văn Vĩnh, là nhạc-phụ ông Nguyễn-hữu-Tình, Thơ ký Tòa bố Longxuyên, và là nhạc thúc ông Hồ-văn-Hiến chấp bút tại bổn báo, từ tạ từ trần ngày 2 Février 1925. Bổn báo xin kính điếu cho linh-hồn ông siêu thoát và chia buồn cùng M. Hồ-văn-Hiến cùng quí quyến.

Đ P T B.

Hường truyền

Cuộc hư hao về trận bão ở Trung Kỳ mới rồi

Cuộc hư hao về Trận-bão ở Trung-kỳ hôm ngày 23 otobre 1924, về phần tài sản kể đến 1 triệu 400 ngàn đồng, ấy chưa nói đến cuộc hư hao về mùa màng

Dời hội-quán

Các hội kể tên sau nầy, kể từ ngày 1er Février 1925 đã dời về tại nhà hội của *Nam kỳ công thương* hội ở đường Colonel Grimaud là :

Hội khuyến học Nam Kỳ
Hội các cựu học sanh Trường Bổn quốc
Hội đá banh L'Etoile de Giadinh
Hội Tương tế Vĩnhlong
Hội Tương tế Gòcông.

Sự đói khác tại xứ Cô-rê

Nhơn vì mùa lúa năm nay thất bác, không có đủ gạo cho nhơn dân ăn nên cả xứ phải chịu đói khác.

Chánh phủ Nhựt dụng hết tâm lực chẩn cứu dân tình cho qua hồi nguy khốn ấy.

Đem binh sang Thượng-Hải

Chiếc tàu *Onyx* tay neo từ bến Hải-phòng có chở một com-ba-nhi (Compagnie) lính tập có quan ba Sabattier điều khiển. Đạo binh nầy phân làm 4 viên quan võ, một viện quan một, một vị đội-trưởng, 10 vị đội, cai và 190 tên lính tập annam. Chiến *Onyx* chở đạo binh nầy đem ra vịnh Halong động sang qua chiếc *Portos* đậu tại đó hầu đem qua Thượng-hải động gìn giữ phần đất khẩn của Đại-Pháp.

Bộ hồi dương sao chớ ?

Có tin ở Thượng-hải đề ngày 27 Janvier 1925 đánh qua cho hay rằng Tôn dật Tiên đã từ lộc. Kế có một cái vô tuyến điện khác cũng ngày đó đánh qua báo tin rằng Tôn dật Tiên đã chịu cho quan thầy mổ, Mổ ra mới hay Tôn-dật-Tiên bị lở gan. Tuy các quan lương y chưa dám đoán chắc số mạng song theo tỉ … nầy mình dám đoán chắc là Tôn dật Tiên chưa chết.

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE
TRAN-DUY-BINH
83 đường Guynemer (đường d'Adran cũ)
SAIGON
TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng đồng, và bằng đá cẩm-thạch

Tiệc khai trương

Ngày chúa-nhựt 1er Février, M. Trần-văn-Chà, chủ tiệm *Mékong* có mở tiệc thết đãi trong thân bằng, nhơn dịp khai trương nhà hàng bán cơm tây tại đường d'Espagne. Lúc mãn tiệc M. Trần-quang-Nghiêm, Hội-trưởng *Nam-kỳ công-thương-hội*, đứng dậy mà tỏ mấy lời như sau nầy :

Ông Trần văn-Chà,

Tôi lấy làm khoái lạc mà thấy những người Annam như ông ra chen thân nơi đám thương trường mà mở mang cuộc kinh tế trong xứ sở.

Tôi nói là khoái lạc vì tôi nhớ lại năm 1919, tôi có đến một vị quản-lý sở Ha… Ville, mà xin giúp cuộc công-thương annam. Ngài đáp rằng : tôi sẵn lòng ấy, song tôi đem thấy annam chỉ làm nghề biên chép giỏi dần, nếu ông coi trong hãng tôi dùng toàn những người annam làm ký-lục. Còn về việc buôn bán thì tôi chưa rõ annam có tài thương mãi chăng.

Lời nói đó có bằng cớ, song tôi thâm hổ thẹn, vì nghe ai ấy nói Annam chỉ làm nghề biên chép thì giỏi thôi.

Có người văn nhân Đại-pháp qua tra cứu việc tân hóa annam, có phê rằng : nước Việt-nam, như các xứ khác, có lạc phát bắc chinh nam, nhưng Việt-nam còn thiếu, … cho dân, toàn vẹn như các nước văn-minh khác, … một thuở mở mang kinh tế. Quả thiệt, đêm trong sử-ký mấy trăm năm về trước thì các vị Vương đế ta, cư xưa một bọn anh hùng nghĩa sĩ, chống cự nước Tàu, thâu gồm Chiêm thành Cao-man lập nhưng chúng ta thiếu một lúc thái bình, để cho những người tài trí, dư công mà lo qua mỹ thuật và công thương.

Nay ta nhờ Nhà nước Langsa là nước phú cường, khéo đến giao thiệp, nên các lân bang để cho annam ta tạ hưởng bình an. Vậy chúng ta nên thừa lúc thái bình nầy, mà hết tâm hết trí mà giữ một khúc sử ký kinh tế của dòng giống Annam.

Tôi lấy làm vui vẻ vô cùng, thấy ông ra chuyên lo một nghề của bọn quê hủ lâm cho Langsa … tiền, vì ông có lòng cương rồi mà tin chắc rằng, không nghề nào hèn thấp cả, duy có người hèn thấp mà thôi. Cần cứ nhớ có nói : nhứt nghệ tinh nhứt thân vinh.

Theo ý tôi, nghề nào mà mình được tự chủ thì là nghề vui đẹp nhứt.

Vậy tôi cầm ly rượu nầy thay mặt cho *Nam-kỳ công thương hội*, trước chúc cho kinh-tế nước nhà càng ngày càng rộng mở ; sau chúc cửa hàng Mékong đến ngày đông nượp, tấn tài, tấn lợi, tấn tự do.

Đời linh hồn

Annam ta phần nhiều hay tin rằng sau khi mình thác rồi sẽ đầu thai kiếp khác, hoặc làm người, hoặc làm thú không chừng. Có nhiều khách hữu tình, khi quá say mê nhan sắc một cô nào mà cô ấy còn dùng dằn chưa nhứt định ưng hay là không thì lại dám hạ tay viết đến câu nầy : « Nếu quí nương mà xót tấm phận hèn, thì thân nầy hẹn kiếp sau sẽ làm thân trâu ngựa mà đền bồi ơn chiếu cố ấy » !

Sự tin tưởng dị đoan ấy, chẳng phải riêng dành cho một dân-tộc ta, mà cả đến các nước trên thế giới cũng tranh không khỏi sự mê tín ấy.

Ông Butler khi đến cù-lao Bali gần xứ Java có dự kiến một đám tang của em ông vua cù-lao ấy, ông có thuật lại như vầy : Khi ông ấy thác rồi, người ta có làm hình một con bò rừng bằng cây coi rất dữ tợn, chạm trổ sơn phết khéo léo lắm, và treo bông kết tụi rất xinh đẹp. Con bò rừng ấy trong bụng trống trơn, người ta mới đem thây ông hoàng ấy mà để vào trong bụng con thú giả ấy. Rồi đó đờn bà con gái ăn mặc rất đẹp đỏ kéo nhau tới, đang đi rất yểu điệu, trên đầu có đội một cái dĩa tòn có đậy nắp tròn chứa đầy lễ vật. Họ đến trước cái quang tài sắp ra nào là trứng gà, trái cây, bánh mứt mà cúng.

Có đám khác lại đẽo ra hình con cọp hay là con sư tử rất khéo. Có chỗ lại còn đẽo ra hình con voi, nhưng ít lắm. Còn sự cúng tế thì đám nào cũng như đám nầy. Khi đàn-bà con gái cúng kiến xong rồi thì đốt con thú ấy ra sân, các sãi liền rạp lại đọc kinh một hồi kế châm lửa mà thiêu, thế là xong việc.

Những người ở cùlao Bali họ tưởng làm như vậy thì người chết ấy sau sẽ được đầu thai làm voi, cọp, sư tử v. v. Chớ ai có nào gặp phải câu : « *kiếp sau tôi sẽ làm thân trâu ngựa* » rồi bắt kể đã tình « *nơi hương* » ấy phải mượn đồ trước một con trâu đã đành sau làm quang tài cho gã thì mới ưng, vậy chắc trở được ngay. Ủ ! « *nơi hương* » của đờn ông rất dễ.

Hỉ-tín

Hay tin ông Hu… văn-Mới, Đốc-học trường Dakao, mới thăng chức Giáo-sư thiệt thọ ngoại hạng. Tôi vì tình quen biết xin kính chúc nghi đã bước tới một địa-vị cao trọng nơi giáo-giới, sẽ đem hết những điều sở học đã bao lâu nay mà điều-đắc thì trả thơ lên dân văn-minh tân hóa, cho khỏi mang tiếng là nước ta không người !

Dương-văn-Sĩ.

Bánh Quốc-Nữ

Hỡi đồng bang !

Tết đã gần đây, có lẽ rồi đây quí ông quí bà quí thầy quí cô, cũng sắm sửa về thăm ông bà, cha mẹ, anh em, vậy có món chi thảo hơn là mua vài hộp bánh Quốc-Nữ, hoặc mua vài đồng bạc bánh lẻ, đem về trước cúng ông bà sau cho em cháu nó măng, chớ nói chi hồng cam, là món mình đã dùng xưa nay ; mộ là mộ món lạ, món của tay gái nhà Nam làm ra . . . . .

Quí ông quí bà ở tại châu thành Saigon, muốn cần dùng bánh hộp hoặc bánh lẻ, bất luận nhiều ít xin viết cho tôi một cái thơ để chỗ ở hay là chỗ làm cho kỳ can, thì nội ngày sau có trẻ đem đến sở làm, hoặc đem đến nhà cho quí ông quí bà dùng, khỏi thất công, lại khỏi tốn tiền xe kéo.

Phần quí ông quí bà ở Lục tỉnh thì tôi sẽ gởi contre remboursement, mua được 16 hộp thì tiền gởi tôi chịu.

NGUYỄN-THỊ-THÂN
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
13 Rue Lareynière
Saigon

THI-THƠ
Tiệm thợ Bạc
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 15 rue Schroeder Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là : trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng cẳng, neo bộng, neo dật, đồng chiếc v... v.. Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 15 rue Schroeder SAIGON

THIỆT TIỆN QUÁ

Chư-tôn có cần dùng chép giấy tờ chi bằng máy (machine à écrire) xin cứ đến tại bổn-quán thương-nghị. Có sẵn người đánh máy giỏi, máy mới chữ tốt, mà tính giá thiệt rẻ.

Lời rao cần kíp

Kính kiều lời cùng chư thân chủ, nhơn vì năm nào tôi in lịch cũng do theo lịch của hội Thánh song rủi năm tới đây lịch hội Thánh in lộn hết một ngày nên thành ra ăn Tết nhằm ngày 25 Janvier 1925. Vậy xin chư thân chủ đọc lại là ngày 24 Janvier 1925 mới đúng. Sự lộn ấy cũng bởi năm nay (ất-sửu) tháng 11 thiếu mà in lộn đủ.

J. NGUYỄN-VĂN-VIẾT
Đốn thủ.

TRẦN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa ghế ngồi, lại có nhỏ có, đủ thức, đi dáng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợ mây đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt vị đến chơi từ vui lòng tiếp đãi

Trần Long, *Cẩn bạch*

Hòa-An-Lữ-Quán
69, Rue Georges Guynemer
89 — Saigon

Phòng ngủ mới cất rất đẹp và tinh khiết, lại có 3 cái nhà thính để quí-khách thưởng-nguyệt ngâm-thi. Trên lầu tư rất nên mát mẻ. Xin chư quí-hữu có dịp đến Saigon, hạ cố đến một phen thì rõ.

Bổn-Chủ-Nhơn
VƯƠNG-NHỨ-TỬ phi lộ

CUỘC NGHĨA QUYÊN
GIÚP TRUNG-KỲ BỊ BÃO LỤT

M. Phan văn Hiệp, Thông phán sở Thương chánh Saigon.	3$00
Personnel indigène de l'Arrondissement de l'Ouest des Travaux Publics Saigon.	14 50
Amicale des Tonkinois en Cochinchine.	50 00
M. F. Ng. phụng Chiểu, Nghiệp chủ ở Caitàuhạ Sadec	1 00
Ông Nguyễn đức Huân, 36 rue Pellerin Saigon	1 00
Nguyễn văn Can, Thomas, Commis à la Mairie de Saigon en retraite, Tri-Huyện honoraire	5 00
MM. Ng hữu Thạnh, Ng văn Kỳ, Ngô văn Ngỹ và học-sanh trường Bénitte.	10 00
Trương hữu Bổn Propriétaire à Lương tam [illegible]	5 00
Trần-Vĩnh dit Diên, Propriétaire Bàrịa	5 00

Càng ngày càng khéo

Anh Hai đi đâu lật đật dữ vậy ? . . .

Chào thầy, bữa trước người anh em tôi ở lục tỉnh lên thăm tôi, thấy tôi đội cái nón nầy, ảnh muốn quá, có cậy tôi mua giùm, nên tôi đi mua đặng gởi cho ảnh, kẻo ảnh trông.

Nón gì mà quí dữ vậy ? anh Hai cho tôi coi thử coi. Chà nón tốt quá há !

Dạ, đã tốt mà lại nhẹ, vì họ làm bằng caosu, nên mới nhẹ như vậy.

Anh hai mua tại tiệm nào đây ?

Dạ, tôi mua tại tiệm bán đờn tây ở đường Thủ-đức, Amiral Dupré số nhà 21, có đăng bảng đằng trước nhà, có vẽ hai cây đờn và để tên chủ tiệm là *Antoine Dam*.

Ờ, tôi cũng đi theo anh Hai đặng mua một cái đội chơi, người Annam mình càng ngày càng khéo, coi như cái nón nầy, thì có kém gì nón của người Langsa đâu.

Dạ thưa chẳng những không kém, mà tô thiết tưởng lại có đều tốt hơn.

Ừ ! coi thì tốt thiệt, mà không rõ : như là mình đánh phấn, cũng là hai khi rủi mà mắc mưa có hề chi không ?

Dạ, thưa không sao, tôi đã đánh phấn nhiều lần, mà không co, không nhăn, không can chi hết.

Như vậy thì tốt quá.

L. Pierre

TRỒNG RĂNG
QUAN LƯƠNG Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15
Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng

TIỆM BÁN ĐỒ NỮ-TRANG
11 Humbert 78 đường Bonnard Saigon

Đồ nữ trang bằng vàng « … » và bằng bạc
Đồng hồ đủ kiểu hiệu « Japy »
Máy hát … và dĩa hát hiệu « … »
Muỗng nĩa và dao bàn … kiểu …
Ly và dụng nước phả lê.
Chén dĩa, tách bằng kiểu …
Đèn ta đăng, bình bông và đồ … theo tủ đã kiểu.
Đủ các đồ dùng theo cuộc … và … thể thao

NHỮNG
ĐỒ HỘP
hiệu
CASSEGRAIN
đều
NGON
THƯỢNG HẠNG
L. JACQUE et Cie
Bán sỉ và bán lẻ

TẠI HIỆU "NHÀ ĐỎ"
(Tiệm nhánh của hiệu « CHÂN-THỤY » Hanoi)
72, Boulevard Bonnard — SAIGON (gần Chợ-mới)

Chư tôn muốn chưng phòng khách và phòng ngủ cho báu lộng, nên mua một tấm khảm (tapis) dệt bằng cói xe (jonc retors) của một nhà … nghệ … chế ra, ròng bằng nguyên-liệu và tay thợ Annam.

HÃY ĐÓ NƠI HIỆU " CHÂN-THỤY "

Lại còn đủ thứ đồ kiểu khảm về màu tốt đẹp, tùy ý chư-tôn lựa dùng. Hiệu nầy cũng có chế ra thứ vải để may mùng, khổ rộng 2m. 20, … cho bề cao giường nằm. Nam kỳ ta gọi là « *Vải mùng Chân-Thụy* » danh tiếng lẫy lừng hơn 8 năm rồi.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Viénot số 40 ngang chợ Saigon mới
HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi nikên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

GRANDS MAGASINS CHARNER

SAIGON

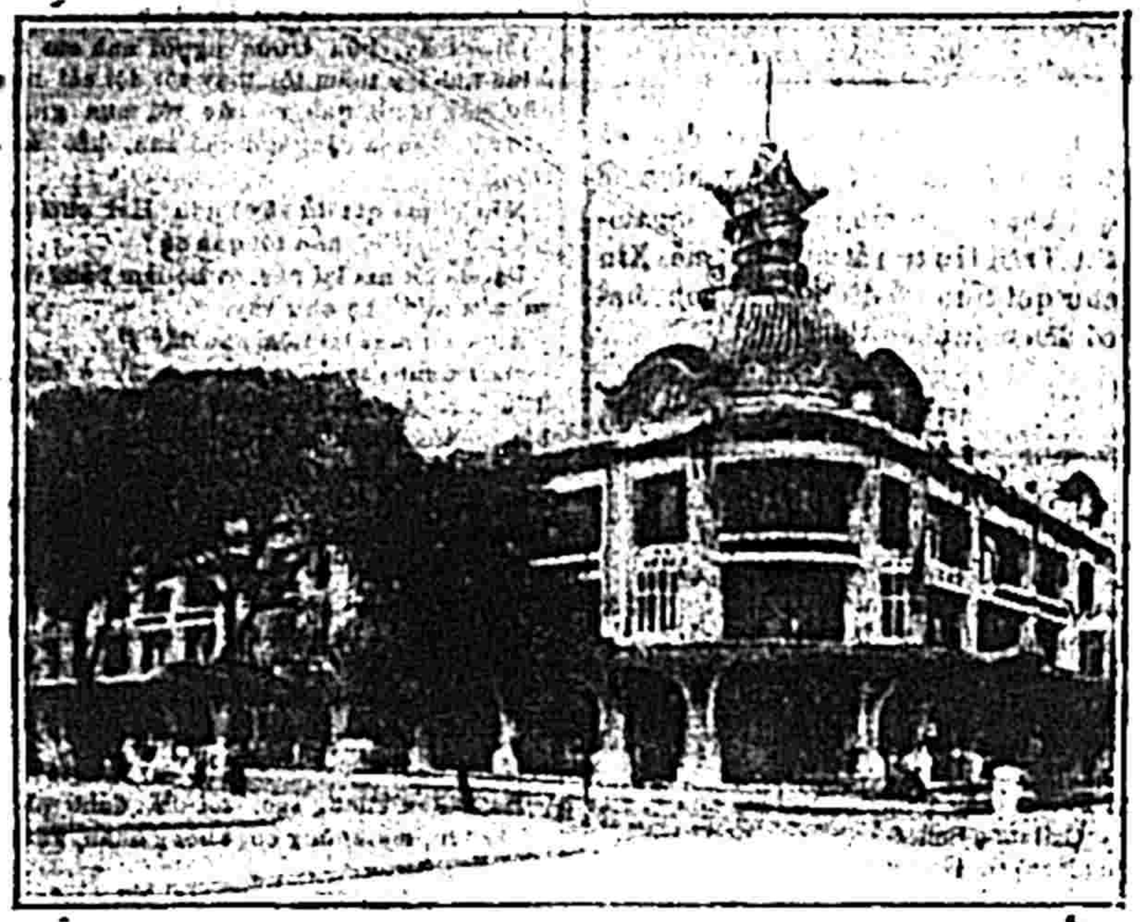

Tiệm rộng lớn lắm.— Tiệm đủ các món
Tiệm bán giá thiệt rẻ

— XIN HÃY ĐẾN XEM CÁC NGÔI HÀNG
CÓ ĐỒ MỚI LẠ CHO ĐỜN BÀ VÀ ĐỜN-ÔNG

May y-phục, Nón, Áo sơ-mi, Giày, Mũ-đội, Hàng-hóa ở Paris, Đồ gia xuy, Đồ bằng sắt, Súng, Máy cất nước, Vật liệu về điện-khí, Bàn ghế, Nữ-trang, Sách, Giấy, Đồ bằng da, Hình chụp, Dầu thơm

NGÔI HÀNG Y PHỤC

Có người Langsa đứng cắt, đồ người ngoại hay đồ quân binh.

NGÔI HÀNG GƯƠNG KIẾN

Có một vị chuyên môn quản-lý Làm theo toa thầy thuốc rất kỹ

NGÔI HÀNG VẬT THỰC

Rượu nho — Thuốc lá — Phong-tra — quán-rượu

—— Vô ra thong thả ——

Điển-tín : MAGCHARNER — Điển thoại { Nói lại sở quản-lý số 145 / Nói lại sở buôn-bán số 540

Thùng thơ số 528

SOCIÉTÉ INDUSTRIELLE DE VINH-HOI

Bureaux : 15 Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VĨNH-HỘI

Hỡi người Annam,

Nếu Chư-tôn muốn cất nhà và xây tường cho chắc chắn và huê mỹ, thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viết thơ, mà mua gạch thì Chư-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo đã kỹ càng, và chắc chắn, nếu chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi tức thì.

Vì dùng nó thì sự tốn kém cũng bằng thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền gấp hơn thứ gạch thường [illegible] phần.

Vì thứ gạch này xây rồi một lần mà thôi chớ chẳng cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch này làm toàn bằng vôi [illegible] và cát trắng ở Biênhoa nên tốt lắm, đã [illegible] tại đây hơn.

Nếu Chư-tôn muốn dùng thứ gạch có màu thì bổn hiệu sẽ hết lòng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị cùng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu, thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

CHỦ NHƠN.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỪA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) Quai E. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÁNH CÓ THỨ ĐỒ MÔN

1° Tại *Mytho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi ; 2° Tại *Cầnthơ* đường mé sông, ngay cầu tàu chỗ khách-trú ; 3° Tại *Travinh* đường cái, ngay Tòa-bố ; 4° Tại *Rạchgiá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng này có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, váng, đều dùng toàn cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi cần lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Mandat và đây thơ thì đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

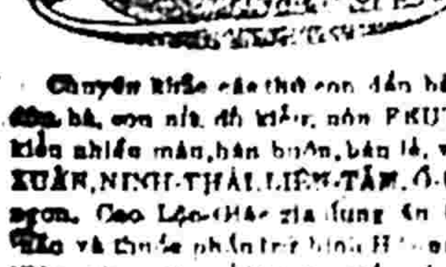

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG
Bonnard số 90, Saigon
LÀ TIỆM

ĐỘNG-NAM-MỸ

Chuyên khéo các thứ con dẫn bằng đồng, có thợ đóng giày tây giày ta, đờn ông đờn bà, con nít, đủ kiểu, nón FEUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu nhiều màu, bán buôn, bán lẻ, và các thứ TRÀ ĐẦU-XUÂN, NINH-THÁI, LIÊN-TÂM, Ô-LONG rất thơm và ngon. Cao Lộc-Nhục gia dụng ăn bổ dưỡng tinh thần và thuốc phấn trợ bịnh [illegible] nách rất công hiệu, xin mời quí khách chiếu cố.

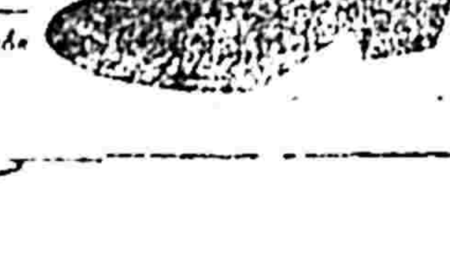

Các thứ hàng của bổn tiệm [illegible] tại gốc nên bán sỉ tính giá [illegible]

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10 f.	1
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10	30
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de chine)	10	30
Hongkong et Shanghai	10	25
Chartered Bank	10	30

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà m. tính luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	5 $ 00 tới 5 $	10
Lúa Gò-công	5 25 — 5	35
Lúa Bãi-xàu	5 30 — 5	40
Lúa Bạc-liêu	5 35 — 5	45
Lúa Cao-man (trắng)	5 10 — 5	20
Lúa Cao-man (đỏ)	4 95 — 5	40
Giá thường lệ	5 21 — 5	23

CÔNG VĂN

CẤP BẰNG

Thầy Liêu hoàng Ba, có bằng chung học Pháp Việt, đặng cấp bằng chức Giáo tập thì sai bậu bổ và giao cho quan Chủ-tỉnh Cantho sử dụng.

NGHỈ PHÉP

Một hạng nghỉ phép 3 tháng đặng dưỡng bịnh đã cho ông Trần văn Viết, Đốc công, đặng về Vĩnh-châu (Baclieu).

THIÊN BỔ

Thầy Nguyễn văn Xuân, Thơ-ký hạng sau mãn kỳ nghỉ, bổ đi tùng quyền quan Quản lý dinh hiệp ý đặng giúp việc tại tòa nhì.

TUYỂN CỬ CAI TỔNG

Ngày định mở cuộc tuyển cử hai vị Cai tổng thuộc tổng Thanh Phong và Hòa hảo tỉnh Mytho là ngày thứ hai 16 Février 1925.

BÀ HỎA

Chaudoc — Một cuộc hỏa tai rất dữ dội đã xảy ra trong đêm 26 tháng Janvier lúc 7 giờ tối nơi chỗ dựa của của M. Học Chai. Khi nghe tin báo có lửa thì giốt rồng của cơ lính tập tức tốc đem đến nơi đặng cứu chữa. Nhờ có dân tỉnh và lính tráng tận tâm chữa lửa nên bà hoả không ăn lan ra đặng xa chỉ thiêu hủy có một chỗ dựa củi mà thôi ; vậy mà cũng hồ hui trọn một đêm qua 8 giờ sáng mới tắt lửa đặng. Cuộc hư hại tính phỏng tới 3 ngàn đồng.

NINH THỌ TỬ BẤT NINH THỌ NHỤC

Mytho — Ngày 29 janvier rồi đây, cô tên Lâm-Phụng 16 tuổi khách nước-hẹ ở làng Đường Điềm (Mytho) hủy mình nơi cầu Đạo-ngạn. Nguyên tên khách này cha đã sớm lìa trần, nên khách ta ở với một người anh ruột (một cha nhưng khác mẹ) cả hai đều chuyên nghề bán thuốc bắc. Đến ngày 30 janvier vì gia đạo bất hòa, nồi da xáo thịt, chị dâu, em chồng sao đó, tên Lâm-Phụng bèn cuốn gói bỏ nhà mà đi quyết xuống Mytho tầm phan tị nạn, mà đi dây có ôm theo một số tiền là 30 $ là khác (theo lời của anh nó khai). Khách ta xuống đến làng Đạo-ngạn, thì ác vang đã khuất bóng, nhà nhà đều đóng cửa gài then, đường lộ lại vắng người lại vắng ; chắc một mình buồn suy tới nghĩ lui, mới tính ; thà liều mình cho mát tấm thân, chớ chẳng thà sống chịu đều cay đắng, nhứt định, sẵn trực nhớ xe lửa cũng gần về, chỉ bằng cây lấy đó quá giang hoặc may đỡ chơn được về Hương-Côn). Chuyến xe về bảy giờ rưỡi tối.

Rồi thay tên mécanicien xe lửa thấy dạng xa xa một khóm đen định chắc có vật chi cản đường trước mặt, bèn tốp máy xe, nhưng vì tên khách bạc mạng bị trớn xe ủi đến, bánh xe nghiền đứt đầu. Rồi lạ, khi làng, tổng, hay chạy đến nơi thì không thấy chi, duy có một cái đầu người ta nằm tại đầu cầu ấy, còn thân mình văn đâu vệt tích, chúng mới báo cho các quan hay. Bèn hạ lịnh truyền để cái đầu ấy tại chỗ ba ngày cho nhơn dân đến nhìnb chớ không biết tên họ và ở đâu, có cha mẹ, anh chị cũng không?

Còn người anh là chủ tiệm hiệu Vu-Bồn-Đường, ở nhà trông em ngày một biệt nên tìm kiếm khắp nơi, phần nghe thiên hạ đồn ở Mytho có một tử thi, bị xe lửa cang, nên người anh cũng hết lòng đến tại chỗ cho tàng chẹn giả. Hỡi ôi, mặt giáp mặt nói nên chi không đặng, kể ngậm ngùi nơi chín suối, người đoạn thảm chốn Dương-gian rất đau lòng biết mấy !!! Biết sao bây giờ ? đến trình làng và Quan, xin phép đem thủ cấp cha em mà chôn nơi nghĩa-địa là ngày 31 Janvier. Qua ngày 1er Février mới tìm đặng tử thi lăng lóc với ngọn thủy triều trong ngọn sông cầu Đạo-ngạn, và cũng với lên chôn nội ngày ấy. Tô ra tên khách mẩy chết và hai nghiệp, và lại đầu chôn một nơi, thây chôn một ngã, rất đáng thương cho người bạc phận. Vụ này nghe nói còn lâm án kết.

MỘT DỊP ÍT CÓ

Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu *Ford* còn tinh hảo, quí vị muốn mua xin do nơi :

Hãng xe hơi ông GAY, đường Lagrandière. Saigon

Trần-quang-Xuân

158, Rue d'Espagne
TẠI CHỢ MỚI SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ.
Đồ nhôm đồ thư.
Đồng hồ đồ kiểu, đồng hồ thường.
Giày dép Bắc-kỳ.
Ghế Thonet thiệt.
Mền nỉ, mền bông.
Xe máy và đồ phụ tùng.
Đồ tạp hóa, vân vân....

GIÁ NHẸ.

Coi tướng người có tiếng

Trần-kiêm-Tiền tiên sanh người tỉnh Quản-đông ở miễu Thành Hoàng có lời kính cáo chư quí-vị khán-quan xin nhả giám. Tôi coi bói khoa cung coi tướng số đoán việc nghèo giàu, số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh. Xin chư-quí-vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai, xin tạm bước ghé vào thì biểu rõ. Khán tướng định giá. Tôi có người thông ngôn tiếng Annam, lời biện bạch không sai chẳng hề thêu dệt.

Tại đây có cái đầu hình 100 tuổi treo lên bảng giải và bàn tay thì mới phải là Trần-kiêm-Tiền kẻo lầm không phải đồ làm bậy mà ăn tiền ; không hay không đăng vào báo.

TRẦN - KIÊM - TIỀN

Ngụ tại Lục tỉnh khách lầu phòng số 3

Nhà làm nón Lê-v-Chân

MOCAY (Ville)

Kính cùng quí khách đặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ mấy tháng nay đặng sắp đặc công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sỉ. Vậy xin các vị thân chủ cả tưởng tình có cặp giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cũng là thơ gởi hỏi đều chi xin gởi cho M. Trần-hữu-Thế, Commerçant à Mocay (Ville).

Kính cáo.

Phố Saigon dầu có mắc

Cứ xắn-bắn ở phố khách hoài, rồi kêu trời sao phố mắc. Kìa kìa ! Tại đường *Frère Louis* người Annam mới tạo thành một giải vừa phố vừa nhà, lót toàn bằng gạch bông rất nên tráng-lệ. Đủ nước cả đèn mà rẻ rề ! Nhà lầu cho mướn mỗi tháng 80$00 ; phố mỗi tháng từ 8$00, 12$00 cho đến 35$00 thôi.

Đồng-bang ta thoản muốn ở được chốn thanh-tịnh và sạch sẽ, giúp nhau nên mới lợi-quyền, xin hãy do nơi :

Số nhà *845* đường *Frère Louis* và số nhà *95* đường *Lagrandière* mà thương-nghị, chúng tôi hết lòng hoan-nghinh và cảm tạ.

Cuộc mua bán của Annam

Chư quí-vị cất nhà mới, hoặc sẽ cô đám đc lớn hay là muốn dọn dẹp nhà cửa cho nguy-nga, thì nên đến tiệm *Vinh-Tân* « Bazar Moderne », ở số 58, Place Gambetta, chợ cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm này của Annam và bán đủ các vật dụng chưng dọn theo kiểu mới, đồ đã tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ-niệm cho thân-bằng cố-hữu trong khi có lễ tiệc hoặc cho người [illegible] của mình cũng cứ quán đến tiệm *Vinh-Tân* « Bazar Moderne ».

Đồ : Còn nói gì như đồ ăn mặc, nào là ky, nón, áo chemise, faux-cols, cravate, suul, régate, mouchoir, pochette, khăn đen, đồng thiên thứ vi, có thứ chemise col dau-[illegible] bằng từ tới 8 $ 50 một cái.

Lại mới đây, tiệm *Vinh-Tân* có hơn hai cân cái đồng hồ con ngựa hiệu allemand hiệt tốt. Thứ cao 1 m 20, giá 31 đồng, thứ thứ 0 m 95, giá 23 đồng.

Đèn chưng đá cẩm-thạch, bầu thủy-tinh, a tulipe, bề cao 0 m 30, giá 90 đồng một cặp.

TRƯƠNG-THÁI-TRỨ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU
Rue Amiral Courbet Saigon de 29 à 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rãi, rất thanh-tịnh và lại khoản khoát. Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách-lầu » chắc đều đặng vừa ý. Bồi rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quí khách đi muốn du-lịch.

LÂM-QUA NG-RỒI
Chủ nhiệm.

ANCIENNE MAISON PHÚ TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

23-25 Rue Amiral Courbet (Ancien Continental)

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38
SAIGON

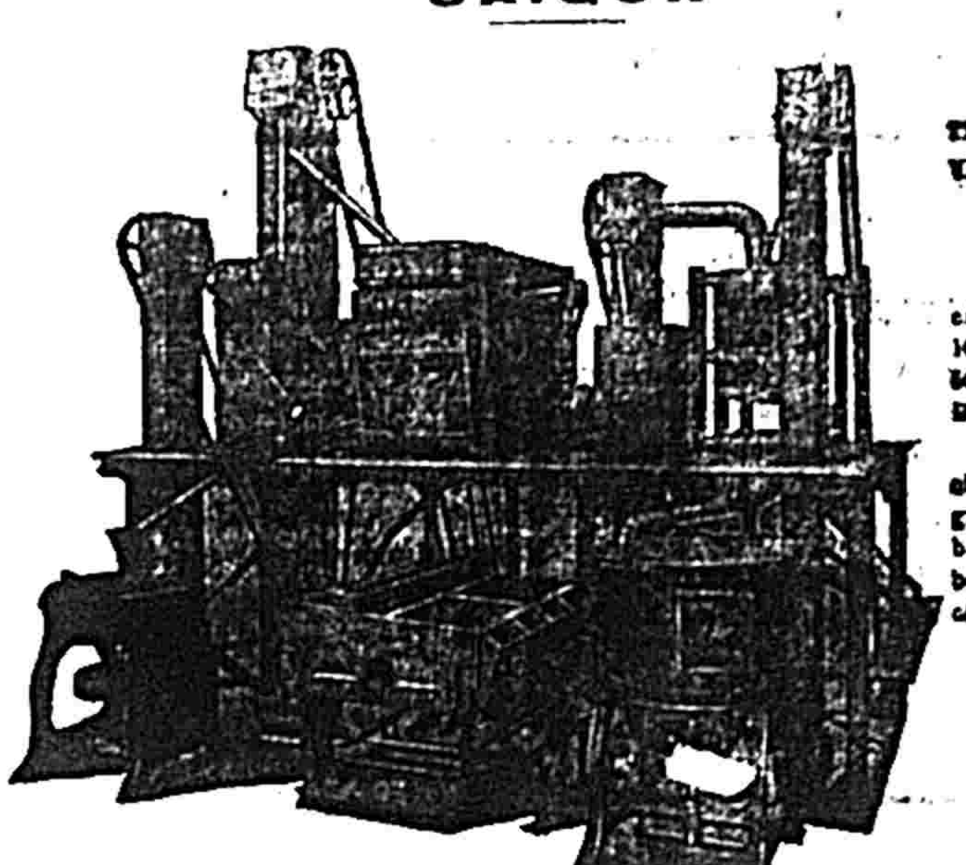

THIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy, từ 10 tấn cho đến 300 tấn, ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lựa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRẦN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TÔ NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

NHÃN CON-BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ
" **Rivesaltes** "
VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng
" **Courtalet** "
VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãi nài cho đặng nhãn « CON-BEO » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

F. MARTY

120, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur

Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie

Velours et Soieries pour robes

Soie d'Alger pour broder

Tissus et rideaux pour ameublement

Services de table en blanc et couleur

Serviettes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N. 75 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Catabelli
Đường Kinh-lấp, đường Catabelli
SAIGON

HUỲNH-HUỆ-Ý Chủ tiệm

Kính cùng Quí khách rõ : tôi dọn một tiệm ngũ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM-Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngang rất mát mẻ tại đường Catabelli, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-Ý, Cẩn khải.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn, nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điển đối mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu và tân thường và đúng chữ.

RÈN GƯƠNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOẠI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào nhà.

Làm kiểu nhà mỹ và kiểu thường, [illegible] khóa và cửa kính [illegible]

Có làm đồ thâu lôi (paratonnerre) [illegible] và sửa máy móc xe hơi, vân vân.

— Làm đ[illegible]

— Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng quí khách rõ : Chúng tôi mới khởi sự làm nghề đưa xe-hơi đây, là bởi tôi thấy hãng xe trước nó huy bạc bộ-hành chúng ta nhiều đều khó nhọc, cho nên tôi phải hết lòng lo lắng trừ cái hại ấy.

Kẻ đó có một người Annam ở Vĩnh-long ra kế nghiệp làm nữa thì tôi muốn nghỉ đặng kiếm công việc khác mà làm. Một là cho khỏi tiếng người ngoài chê cười rằng bọn Annam tranh lợi cùng nhau, hai là nhiều xe thì phải có nhiều sự rủi ro cho bộ-hành, mà nghĩ không đặng, là bởi chuyện tôi làm ra đã nhiều rồi, không lẽ bỏ cái huyết bổn, nên phải nhắm mắt làm luôn.

Phần nhiều người Annam hiểu rõ thì coi tôi là không quấy. Còn người ngoại-quốc dòm vô thì cười rằng : Đồng-bào trong xứ tranh lợi với nhau. Bởi vậy ngày nay tôi suy nghĩ hết ức mới hồi tâm, rút xe hết về hãng, đặng cuối đến ngày *1er Janvier 1925* đi thơ cho Nhà-nước nơi đường *Ba-động Plage, Trà-cú, Đại-dư, Tiểu-cần, Mạc-bắc, [illegible]-ếch, Tân-an vẫn*. Chạy đúng giờ khắc như xe thơ ngày trước.

Còn đường *Saigon-Cantho-Vĩnh-long* tôi nhường lại cho chủ đó đi nên tôi phải tỏ cho Quí Khách rõ, chớ không có đều nào khác nữa.

Nay kính
NGUYỄN-VĂN-KIỆU

Hiệp Thành

Boulevard de la Somme n° 83
SAIGON

Là 1 nhà đóng giày tây và giày Annam đủ kiểu rất kỹ càng. Xin quí ông quí thầy dời gót đến tiệm tôi một lần thì rõ.

Thì tôi lấy làm cảm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn :
TRƯƠNG-VĂN-SÁU

ĐÁNH DÂY THÉP
Đề như vầy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CAO THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN RẤT [illegible] HIỆU NHƯ SAU NÀY

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HUỜN
(Thuốc hoàn bổ-thận có danh)

Dám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiên thiên bao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc nầy mà bổ tinh thần thì mới đặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có ông Lương-y VI-TẾ-SANH, gắn hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN » nầy, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tỳ vị, bồi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tinh, tinh tiết dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc bá [illegible] suy nhược, thân kém [illegible] lòng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng.

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng [illegible] thuốc nầy thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên [illegible] tinh thần, nở nang da thịt.

Thuốc hoàn nầy mà dùng nhiều chừng nào thì càng tốt chừng nấy, sống lâu sanh nhiều con, thiệt là một phương thuốc rất hiệu nghiệm và thường, rất quí trên đời, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư quí vị có mua thuốc nầy thì [illegible] NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, nhãn Ông Phật [illegible] lầm [illegible] giả [illegible]

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai huờn, sớm mai thức dậy uống một huờn, chiều trước khi đi ngủ uống một huờn ; hãy dùng nước muối mằng mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 huờn giá là....... 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là. 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống ; nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, bình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thủng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tễ thuốc ba bổ Trân - Qui mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thuốc là [illegible] rất nên hiệu nghiệm.

[illegible] thứ thuốc nầy thiệt là đại bổ [illegible] kẻ ông hỏi hộp, ít khá [illegible] thần-nguơn, [illegible] thần, sanh [illegible] trang gân cốt [illegible]

Phàm [illegible] thần hoàn hết thần [illegible] hoặc mỗi [illegible] thất điều [illegible] thương tổn [illegible]

Chị như đờn bà con gái mà có bịnh đái, hoặc đường kinh bế, huyết mà không thai nghén, thân thể ốm yếu, ngũ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì nguơn khí ắt phục, chẳng luận nam-phụ lão-ấu và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc để bổ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều càng tốt, nên dùng thuốc nầy mà đãi khách, hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì quí biết dường nào.

Giá mỗi thố là. . . . . 0 $ 80

TRÂN CHÂU-PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sảy, gãi quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng mặt mày, mình mẩy cho thường, thì nó trừ đặng những mồ hôi nhớt tanh, nó lại làm cho cả mình đặng sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG : Mỗi khi tắm rửa sạch sẽ rồi thì lấy thứ phấn nầy mà thoa hết cùng mình.

Mỗi hộp giá là. . . . . 0 $ 35

VI-TẾ SANH CHẾ TRẦN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặn mà chế vị Trần-Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, chớ họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặn quá thì hay khác nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn đường Ông Y-Học-Sĩ Vi-Tế-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-bì cũ cho được 20 năm trước, hết phải lấy hoài-sơn phục linh, kiết-cánh, cang-các, nguơn-sâm, bán-hạ, cam-thảo, và ô-mội nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh lam và lá Bạc-hà, tam [illegible] tam sái, rồi lại còn dùng những Huê-kỳ-Sâm, xuyên-bối, Thị-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có lâu công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng ; được phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặn, ngũ vị đều đủ, hễ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có mùi ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại [illegible] đường [illegible] khác hết [illegible]

Đời [illegible] đờn bà [illegible] được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận giá trẻ bé lớn chi, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật của Nhị-thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thố giá là . . . . . 0 $ 12
Mỗi lố 12 thố 1 20

LỤC VỊ ĐỊA-HOÀN-HUỜN

Thứ thuốc huờn nầy nó làm cho thủy [illegible] tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng [illegible] thứ thuốc trung hòa.

Trị những các chứng bịnh như là : Thận thủy không đủ, chơn âm kém huyết, tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, hình vóc ốm gầy từ cái bại hoại hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng xây xẩm mặt mày, nóng nảy bào bọt, lưỡi khô cổ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ di tinh, tiểu tiện có huyết hoặc có nhọt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, nhứt nhứt thảy đều dùng được.

Thuốc huờn nầy tư nhuận tinh-huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, uống với nước muối mằng-mằng.

Con nít uống chừng một chỉ cười, nếu cho nó uống thường thì nó kiện-tỳ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kị củ cải trắng và đồ lạnh, [illegible] ngưng trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là........ 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÃN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho đếp rủi ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương áo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhậm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, như bạn nhãn hoàn thảy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt. Kị uống rượu cùng ăn đồ chiên xào nóng nảy.

Mỗi ve [illegible] giá là . . . . . 1 $ 00
Mỗi ve nhỏ giá là 0 50

ĐÈN LÒA KIỂU MỚI
THẮP BẰNG DẦU LÒA

Đèn [illegible] đèn Cừng. [illegible]
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
120, đường d'Espagne Saigon

Ba-lông, giày đá banh, vợt đánh trái lăng, [illegible]

Sports DUCIM

Vòng đeo tròn nhứt mỗi [illegible]
B. DÉCALOM
96, Bd. Charner, Saigon

Epicerie & Mercerie
NGUYỄN-VĂN-BÁU
129, Rue d'Espagne, 129 — Saigon
BÁN SĨ — BÁN LẺ

LỜI RAO CẦN YẾU

Tiệm tôi mới tiếp đặng « Mực Đen » (*Encre Noire Verte*) và « Mực Tím » (*Encre Violette*) nhãn hiệu « Con Bướm-Bà » là Mực tốt nhứt bên xứ *Pháp-Quốc* gởi qua, chẳng phải như mấy tiệm bán xưa nay đâu. Mực nầy đựng ve tròn, trên nút ve có dán giấy bông đỏ xậm, mới là Mực của tiệm tôi, vậy chư tôn có cần dùng Mực hoặc đen hoặc tím, thì hãy nài nhãn « Con Bướm Bà » và ve tròn mới là Mực tốt, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà dùng không được. *Còn chư tôn nào ở xa muốn mua [illegible] hãy viết thơ cho tôi hay, tôi sẽ tính gởi rất rẻ.*

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, nào bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đồ-hộp mới, đồ hộp trái cây, Cà-phê, Đường cát trắng Cà-mời, Savon thơm, Savon Cadum Savon Marseille, Savon Dầu con Ngựa, dầu Essence de Menthe [illegible], Giày Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng, Rượu chác đỏ, Rượu chác trắng, Rượu Cô-nhác (Cognac), Rượu Champagne, Rượu rom, [illegible] ngọt, Rượu khai vị, nước suối [illegible] dùng trong đám tiệc và nhiều thứ nữa [illegible] kể cho hết ?

Bán rẻ hơn các nơi chúng có tiệm nào [illegible]

NGUYỄN-VĂN-BÁU,
kính rao.

Voulez-vous vous habiller à la dernière mode ? — Désirez-vous une une coupe?

AU BON PRIX

Venez chez
LÊ-ĐÌNH-THỨC
Tailleur Tonkinois
108, rue d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cáo [illegible] cùng [illegible], cao giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu [illegible] nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, trưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi tấn ngày nay đặng bền vững, [illegible] thấy tôi buổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tình quyền thời càng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi có ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là :

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23.

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105.

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mới thêm rộng rãi sạch sẽ, nghỉ bảo khắt phu tấn lòng huê cỗ của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm [illegible] xe [illegible] Saigon-Mytho, Khánh-hòa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lý, M. Hiệp

Khăn đen tốt đẹp

Nhiễu Bombay — Nhiễu Tàu và Bôn [illegible] hạng giá mỗi khăn. . . . . 3 $ [illegible]
Có thứ Bombay hạng nhì. . . . . 2 [illegible]
Có thứ Bông hạng thường mỗi cái ăn 1 [illegible]
Khăn kết từ 4 lớp đến 8 lớp thôi.

Cúp tóc và cổ tóc có mối văn kĩ đã [illegible]. Song muốn kết đính lại phải đo contour de tête mấy lát phải chỉ rõ và dùng mấy lớp phân biệt kỹ càng thì tôi sẽ làm y theo. [illegible] gởi lại tờ tả bằng Contre Remboursement [illegible] quí vị phải chịu tiền gởi, [illegible] gởi mandat [illegible] trước cho tôi thì sở phí tôi chịu. Vì gởi Contre-Remboursement nhà [illegible] ra [illegible] tres. Tôi rao hầy nhiều [illegible] xin quí vị chiếu cố tôi rất cám ơn.

Adresse :
NGUYỄN-VĂN-BỬU,
Propriétaire [illegible]
à [illegible]

Ở tại Saigon Tiệm [illegible] có trữ bán thứ khăn nầy.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng quí ông quí bà trong lục châu rõ :

Lúc tôi chưa bán đồ xe hơi, tôi đi mua đồ phụ tùng đặng dùng trong cuộc xe của tôi, đi đến chỗ nào cũng đều bị mua giá mắc, mà có ý khi thị là khác. Nên tôi phải ráng mở ra một cái tiệm nhỏ, tại đường *Amiral Courbet*, Saigon, số 26, ngang nhà ngũ Nam-đồng-Hương và Nam-Châu. Bán những đồ phụ tùng theo các thứ xe hơi. Trước là sẵn đồ dùng trong hãng xe của tôi, sau là giúp cho quí ông quí bà. Nhưng mà chỗ chật hẹp, nên nay tôi mở thêm một cái tiệm khác nơi góc đường *Boulevard Bonnard* và đường *Pellerin* đặng quí ông quí bà đến mua đồ cho có chỗ rộng rãi ra vào và ngồi nghỉ cho mát mẻ như mấy hãng khác.

Tôi có làm đại lý bán xe hơi mới, máy tốt, giá rẻ, dễ mua, ở bên Đại-Pháp chở qua và có mướn một người thợ máy Anglais, tên là *James Shrapnel* sửa xe giỏi lắm, dễ sửa xe cho quí ông quí bà, xe ai có hư đem lại sửa và có lãnh sơn xe đủ các màu tự ý chủ định ; và bán đủ đồ phụ tùng theo các thứ xe hơi đã có trong xứ Đông-Pháp. Giường sắt giường đồng bên Luân - Đôn gởi lại, và tủ sắt, văn văn.

Cái tiệm mới của tôi tại góc đường *Boulevard Bonnard* và *Pellerin*, ngày *15 Février 1925* sẽ mở cửa khởi sự rước khách. Vậy xin quí ông quí bà giúp tôi cho nên việc, tôi cám ơn đến cùng. Quí ông quí bà giúp tôi cũng như giúp em cháu của quí ông quí bà vậy, mà có lợi chung, hơn để giúp cho kẻ khác.

NGUYỄN-VĂN-KIỆU
Kính cáo

Nhà buôn Vĩnh-xuân-Long

Tại Bàchiểu làng *Thạnh mỹ An (Giadinh)* ở tại con đường [illegible] Chiểu qua Thị-Nghè. Tiệm nầy [illegible] vốn của người Annam [illegible] *Vĩnh xuân-Long*, bán sĩ và [illegible] thứ cây, *dầu, sao, gỗ thao lao, rấp*, văn văn hoặc chưa cưa [illegible] cưa rồi, tùy thích người dùng.

Tại đây cũng có bán *đồ tàn, đồ miểng, dầu con rái,* rồi [illegible] để xảm hay là trét ghe. Các món kể trên đây gỗ ở Tâyninh đem xuống.

Giá thiệt rẻ, chở tới chỗ.

NGUYỄN-VĂN-THỌ
Marchand de bois

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro môn bài 99 và 101 [illegible] (Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe củ sửa lại chắc chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng máy giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt đồ thay trong bánh, kiếu đèn tây, đồ bất kể xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cởi, chuông đạp hai tiếng, bình đồ thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi dạ thiếu mua giúp làm ngôi, thì tôi rất cám ơn ba có. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hậu đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

NHÀ DỆT NÂY LỤA KIM-THỜI
NAM-THUẬN-AN
M. NG.-CHIÊU-THÔNG
Ở góc đường Bonnard và đường Palikao
Dây thép nói số 729
Dây thép thường : Thông Cholon Binhtây
Máy quay chạy bằng mô tơ điển-khí tinh hảo.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh — SAIGON

Kính [illegible] quí ông, quí bà đặng rõ. Bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng : Các kiểu lư chơn, lư mặt trà, chân đèn, [illegible] cắm bông và chậu trồng kiểng văn văn...

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để [illegible], các thứ liễn cẩn giá và vẩn, bình phong, tạo bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 tràng kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu : Giải giường, nệm bàn, tranh, áo gối, và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tin sảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon xin mời các ngày quí bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đủ xin có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhơn kính cáo.
PHÙNG-VĂN-XUÂN.

Duy-Xuân ấn quán
Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiệp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v... v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn quán,
kính mời.

H. DELPEYRAT
Kho [illegible] E. POURTIO [illegible]
[illegible]
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁT, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIỆC [illegible]

Xin ghé mắt !!!
TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRẦN-XAO chủ KHA

Kính cùng quí ông quí bà, [illegible] cùng lục châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi nhận [illegible] thể cách của khách-lầu [illegible] tôi [illegible] sẽ bao tôn rằng sức lập [illegible] hiệu «Tái-Phát Khách-Lầu» ở [illegible] Tổng-đốc-Phương môn bài số [illegible], phòng [illegible] mát mẻ [illegible] các nơi, cũng [illegible] quí-khách nghỉ [illegible] vui [illegible]

Quí chức [illegible] xin ghé tại «Tái Phát Khách-Lầu» [illegible] thì [illegible] quí chức cũng đặng vui lòng, [illegible] gần ga xe-lửa Cholon-Mỹtho cũng [illegible] xe-hơi đi các nơi tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ [illegible] theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu [illegible] bán hàng tàu, và nàng [illegible] và bán đồ nữ trang [illegible] là xe máy và đồ phụ tùng [illegible] bán cơm tây (Restaurant) [illegible]

Vậy xin mời quí ông [illegible] quí thầy [illegible] có, thừa lúc [illegible] tiệm tôi, [illegible] thậm trọng.

[illegible] kính
[illegible] XAO chủ KHA